

СПРАВА «ДРАЗМАН ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»

(CASE OF DRAZMAN AND OTHERS v. UKRAINE)

(Заява № 22207/12 та 2 інші заяви)

Стислий виклад рішення від 29 червня 2023 року

У цій справі родичі заявників загинули у дорожньо-транспортних пригодах (далі – ДТП). Кримінальні справи, відкриті за фактом порушення правил безпеки дорожнього руху, неодноразово закривали та відновлювали, повертали на додаткове розслідування внаслідок невжиття слідчими необхідних заходів. До Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд) заявники скаржилися за статтею 2, пунктом 1 статті 6 та статтею 13 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) на неефективність та надмірну тривалість розслідування смерті їхніх родичів, які загинули у дорожньо-транспортних пригодах. Європейський суд вирішив, що зазначені скарги мають розглядатися за статтею 2 Конвенції. Розглянувши скарги заявників, Європейський суд наголосив, що на попередніх стадіях розслідування у цих справах існували суттєві недоліки і з наявної інформації не вбачається, що після порушення кримінальних справ здійснювалися належним чином організовані розслідування, які характеризувалися неодноразовим закриттям та відновленням внаслідок невжиття слідчими достатніх заходів, не були належним чином допитані очевидці, а також було проведено велику кількість повторних експертиз, деякі з яких були проведені через багато років після ДТП, що неминуче вплинуло на тривалість проваджень та призвело до пошкодження важливих доказів. Як наслідок, кримінальні провадження, які тривали від десяти до дванадцяти років, були закриті у зв'язку із закінченням строку давності, а особи, які вчинили злочини, були звільнені від будь-якої кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строку давності. Європейський суд зазначив, що хоча в окремих подальших цивільних провадженнях проти осіб, які вчинили злочини, та які окремо не були тривалими, заявникам було присуджено відшкодування шкоди у зв'язку зі смертю їхніх родичів. Водночас Європейський суд дійшов висновку, що результат таких сприятливих для заявників проваджень не міг виправити суттєві недоліки попередніх кримінальних проваджень. Посилаючись на свою попередню практику у справах проти України, Європейський суд дійшов висновку, що у цій справі національні органи влади не виконали зобов'язання держави щодо проведення ефективного розслідування смертей родичів заявників, та констатував порушення процесуального аспекту статті 2 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

- «1. Вирішує об'єднати заяви;
2. Оголошує заяви прийнятними;

3. Постановляє, що було порушено процесуальний аспект статті 2 Конвенції у зв'язку зі скаргами на неефективне розслідування смертей родичів заявників.
4. Постановляє, що: (а) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявникам такі суми, які мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу: (I) 6 000 (шість тисяч) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися, спільно першій і третій заявницям, а також присуджує таку саму суму другому заявнику у заяві № 22207/12 в якості відшкодування моральної шкоди; (II) 6 000 (шість тисяч) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися, заявнику у заяві № 44005/12 в якості відшкодування моральної шкоди; (b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (simple interest) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;
5. Відхиляє решту вимог заявників щодо справедливої сатисфакції у заявах № 22207/12 і № 44005/12.»